

GOSPODARCZY GABINET CIENI

Warszawa, 14 grudnia 2020 r.

RAPORT: ŚRODOWISKO I KLIMAT

Gabinet Cieni BCC oczekuje włączenia Polski do Europejskiego Zielonego Ładu oraz uchwalenia Polityki Energetycznej Państwa do 2040 r.

– *Mijający rok w obszarze środowiskowym, zdominowany był radykalnymi, rządowymi zmianami organizacyjnymi. Ponieważ wynikały wyłącznie z potrzeb politycznych, nie wpłynęły pozytywnie na sposób zarządzania jakością środowiska w Polsce – mówi Ryszard Pazdan, minister środowiska w Gospodarczym Gabiniecie Cieni BCC.*

– *Nasz kraj był i nadal jest jednym z najbardziej zanieczyszczonych państw w Europie i to w zasadzie we wszystkich komponentach środowiska. Również gospodarka odpadami jest naszą achillesową piętą. Pomimo szeregu zmian prawnych, szczególnie po „aferze pożarowej”, stan ten w niewielkim stopniu uległ poprawie. Na dodatek wzrosła szara strefa, która obecnie jest prawie dwukrotnie większa niż średnio w Europie. Mamy bardzo ułomny system gromadzenia informacji o odpadach (BDO). Dotyczy to przede wszystkim korzystania z danych i ich analizy w czasie rzeczywistym nie mówiąc już o monitorowaniu przepływu, śledzenia drogi odpadów oraz optymalizacji procesu sprawozdawczości – wyjaśnia minister środowiska w Gabiniecie Cieni BCC.*

Gospodarczy Gabinet Cieni wyjątkowo negatywnie ocenia jednostronne zdystansowanie się polskiego rządu od programu „Europejski Zielony Ład” którego celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej Europy w 2050 r. – *Na realizację zadań tego projektu przeznaczono znakomitą większość środków unijnych, zarówno budżetowych jak i z europejskiego instrumentu odbudowy – podkreśla Ryszard Pazdan.*

Nie można jednak nie zauważyć wielu programów rządowych takich jak np. „czyste powietrze”, „mój prąd” czy też „stop smog” które uruchomiły lawinę instalacji prosumenckich. – *Dość powiedzieć, że w ciągu roku zbudowano przede wszystkim na dachach domów jednorodzinnych dużą elektrownię z odnawialnych źródeł energii o mocy prawie 2 GW. Nie można również nie dostrzec wielu działań samorządowych związanych z ograniczaniem niskiej emisji – podsumowuje minister środowiska w Gabiniecie Cieni BCC.*

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarczemu i konkurencyjności polskich firm. W skład gabinetu wchodzi wybitni, gospodarczy fachowcy, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne. Więcej informacji: https://www.bcc.org.pl/strefa_eksperta/gospodarczy-gabinet-cieni/

Opracowanie jest elementem Raportu Gospodarczego Gabinetu Cieni BCC w IV kwartale 2020 r. Będziemy codziennie przedstawiać poglądy poszczególnych ministrów związane z obecną sytuacją w gospodarce oraz zawierające rekomendacje na przyszły rok.

Środowisko naturalne

RYSZARD PAZDAN

minister środowiska Gospodarczego Gabinetu Cieni BCC

Uczestnik prac i członek Komitetu Monitorującego Programy Operacyjne nowej perspektywy finansowej 2014-2020, członek szeregu polskich i zagranicznych stowarzyszeń zawodowych, m.in. Polskiego Forum Akademicko-Gospodarczego, Air & Waste Management Association. Założyciel i prezes firmy ATMOTERM SA. Autor wielu publikacji i ekspertyz dotyczących m.in. gospodarki cyrkulacyjnej, zmian klimatu, emisji zanieczyszczeń, oddziaływań na środowisko, zarządzania informacjami środowiskowymi. Ekspert BCC ds. polityki środowiskowej państwa.

☎ 661 426 679 ✉ ryszard.pazdan@bcc.org.pl

PODSUMOWANIE dotychczasowych działań oraz REKOMENDACJE DLA RZĄDU

Mijający rok w obszarze środowiskowym, zdominowany był radykalnymi, rządowymi zmianami organizacyjnymi. Ponieważ wynikały wyłącznie z potrzeb politycznych, nie wpłynęły pozytywnie na sposób zarządzania jakością środowiska w Polsce.

Praktycznie, dopiero od października chaos organizacyjny został ustabilizowany połączeniem środowiska i klimatu w jeden resort. Jednak jeden z istotnych komponentów, tj. ochronę zasobów wodnych, przeniesiono w listopadzie tego roku po raz trzeci i ostatecznie włączono do resortu infrastruktury. Można mieć duże wątpliwości, czy gospodarcze wykorzystywanie wyjątkowo deficytowych zasobów wodnych powinno być łączone z jego ochroną. I to w resorcie nie mającym nic wspólnego z ochroną środowiska.

Nasz kraj był i nadal jest jednym z najbardziej zanieczyszczonych państw w Europie i to w zasadzie we wszystkich komponentach środowiska. Szczególnie dotknięty jest wyjątkowo wysokim poziomem stężeń zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym notuje się permanentne przekroczenia obowiązujących standardów, praktycznie na całym jego obszarze. Obecnie w okresie jesiennym ma to ogromny wpływ na wzrost śmiertelności w tym na COVID-19.

Również gospodarka odpadami jest naszą achillesową piętą. Pomimo szeregu zmian prawnych szczególnie po „aferze pożarowej” stan tego komponentu w niewielkim stopniu uległ poprawie. Na dodatek wzrosła szara strefa, która obecnie jest prawie dwukrotnie większa niż średnio w Europie. Mamy bardzo ułomny system gromadzenia informacji o odpadach (BDO). Jego założenia nie zostały w żadnym stopniu spełnione. Dotyczy to przede wszystkim korzystania z danych i ich analizy w czasie rzeczywistym nie mówiąc już o monitorowaniu przepływu, śledzenia drogi odpadów oraz optymalizacji procesu sprawozdawczości.

Wyjątkowo negatywnie oceniamy jednostronne zdystansowanie się polskiego rządu od programu „Europejski Zielony Ład” którego celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej Europy w 2050 r. Na realizację zadań tego projektu przeznaczono znakomitą większość środków unijnych, zarówno budżetowych jak i z europejskiego instrumentu odbudowy. W tym kontekście, zupełnie niezrozumiałe i wysoce szkodliwe dla gospodarki było rozważane przez polski rząd wetowanie budżetu UE.

Niezwykle destrukcyjny dla polskiej gospodarki jest również brak aktualnej Polityki Energetycznej Państwa do 2040 r.

Nie można jednak nie zauważyć wielu programów rządowych takich jak np. „czyste powietrze”, „mój prąd” czy też „stop smog” które uruchomiły lawinę instalacji prosumenckich. Dość powiedzieć, że w ciągu roku zbudowano przede wszystkim na dachach domów jednorodzinnych dużą elektrownię z odnawialnych źródeł energii o mocy prawie 2 GW. Nie można również nie dostrzec wielu działań samorządowych związanych z ograniczaniem niskiej emisji. Znaczące również w tym roku było opracowanie Programów Ochrony Powietrza wg nowych zasad wprowadzonych przez Komisję Europejską dla wszystkich stref w kraju, gdzie notowano przekroczenia standardów powietrza. Warto zauważyć, że wspomniane programy są jedynym instrumentem wprowadzania działań naprawczych w formie prawa lokalnego. Godne uwagi są działania ministra środowiska

inicjujące propozycje nowych rozwiązań systemowych np. w zarządzaniu gospodarką odpadami.

Wszystkie te przedsięwzięcia w jakiś sposób wpłyną na poprawę jakości środowiska, a szczególnie powietrza. Niestety, dzieje się to w sposób słabo kontrolowany i nieprzewidywalny. Większość działań naprawczych charakteryzuje się bardzo niskim stopniem ich realizacji, co jest zasadniczą przyczyną słabych postępów w poprawie jakości środowiska w Polsce.

W związku z powyższym Gospodarczy Gabinet Cieni BCC oczekuje od rządu w przyszłym roku:

1. Włączenia Polski do programu Europejski Zielony Ład z poprzedzającym w tym roku podpisaniem budżetu UE.
2. Uchwalenia Polityki Energetycznej Państwa do 2040 r.
3. Wprowadzenia rozwiązań systemowych umożliwiających bieżącą ocenę stopnia realizacji działań naprawczych w obszarze jakości powietrza oraz dostosowania Bazy Danych Odpadowych do możliwości pobierania, walidacji i analizy danych o odpadach w czasie rzeczywistym.

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński

rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC

tel. 602 571 395

e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarczemu i konkurencyjności polskich firm. W skład GGC BCC wchodzi wybitni gospodarzy fachowcy, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne [lista poniżej]. Więcej informacji: <http://www.bcc.org.pl/Gospodarczy-Gabinet-Cieni.4241.0.html>